

کشتار تیفوسی در تهران

۱۶ اسفند ۱۳۹۴ ساعت ۱۲:۱۹

یازدهم اسفند ۱۳۲۱ رسماً اعلام شد که در تهران بیماری تیفوس شیوع یافته است. این بیماری از اواخر بهار آن سال مشاهده شده بود و هنوز دقیقاً روشن نشده که چرا دولت وقت در تابستان آن سال (به جای اسفندماه) شیوع آن را رسماً اعلام نکرده، به مردم هشدار نداده و تدابیر لازم را بعمل نیاورده بود.

جوان و تاریخ- کشکول

یازدهم اسفند ۱۳۲۱ رسماً اعلام شد که در تهران بیماری تیفوس شیوع یافته است. این بیماری از اواخر بهار آن سال مشاهده شده بود و هنوز دقیقاً روشن نشده که چرا دولت وقت در تابستان آن سال (به جای اسفندماه) شیوع آن را رسماً اعلام نکرده، به مردم هشدار نداده و تدابیر لازم را بعمل نیاورده بود. در اطلاعیه ۱۱ اسفند دولت وقت علل شیوع تیفوس؛ دشواری های ناشی از اشغال نظامی ایران، کمبود خواروبار و در نتیجه سوء تغذیه (به سبب انتقال مواد غذایی به شوروی) و نیز استقرار نظامیان خارجی که از جبهه های دوردست و آلوده به بیماری ها منتقل شده بودند اعلام شده بود. شدت تیفوس از تیرماه آغاز شده بود و در ماههای بعد هر روز در تهران دهها تن از تیفوس جان می سپردند. ماموران بهداشت با یافتن نشانی تیفوسی ها همسایگان را از رفت و آمد به منازل آنان و دیدارشان منع می کردند. کمبود دارو هم مزید بر علت شده بود و باعث افزایش تلفات می شد. این بیماری ناشی از فقر که ناقل عمده آن «شپش» است تلفات سنگینی به تهرانی ها وارد ساخت. سوء تغذیه مردم به دلیل حمل اجباری غله ایران به شوروی باعث گسترش بیماری های عفونی دیگر هم شده بود که ضعف جسمانی ناشی از کمبود غذا به رشد آنها کمک می کند. این تلفات سنگین استدلال آنان را که می گفتند اگر ارتش را مرخص نکرده و سربازان وطن دست به دفاع زده بودند شماری کشته می شدند بی اعتبار کرد، زیرا که تلفات جنگ به پایه مرگ از بیماری ها ناشی از اشغال نظامی نمی رسید. تازه، جنگ دفاعی وظیفه مقدس یک ملت است حتی اگر شکست در چنین جنگی از قبل قابل پیش بینی باشد. در جنگ جهانی اول، تلفات در جبهه ها ۵ میلیون و پانصد هزار و مرگ و میر از آنفلوآنزای ناشی از آن جنگ ۲۳ میلیون تن بود.

